

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 26 242**Till**
Trafiknämnden
2020-12-10

Trafikolyckor 2019. En årlig redovisning av trafikolycksutvecklingen. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner lägesrapporten om trafikolycksutvecklingen i Stockholm 2019.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefMikael Ranhagen
Enhetschef

Sammanfattning

Stockholm stads trafikkontor sammanställer årligen en rapport som sammanfattar utvecklingen av trafikolyckorna inom Stockholms stad. Detta tjänsteutlåtande innehåller en sammanfattning av Stockholms stads olycksrapport för 2019 – se bilaga 1.

Statistiken som används och analyseras i rapporten baseras på data som finns i Transportstyrelsens rapporteringsdatabas för trafikolyckor, STRADA¹. STRADA samlar uppgifter från både polis och sjukhus. Dock har de senare årens förändringar inom t ex rutiner för rapportering och arbetsbelastning medfört att statistiken kan vara missvisande och svåranalyserad i vissa avseenden och

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 242
Växel 08-508 27 200
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

---

¹ Swedish Traffic Accident Data Acquisition

perioder. För dödsolyckorna är dock den statistiska kvaliteten säkerställd.

Under 2019 registrerades totalt 3957 trafikolyckor inom Stockholms stad. I dessa olyckor skadades 3632 personer och 7 personer omkom. Majoriteten av de skadade skadades lindrigt.

Liksom tidigare år är de tre vanligaste olyckstyperna fallolyckor (fotgängare som fallit, snubblat eller halkat), singelolyckor med cykel samt upphinnandeolyckor med motorfordon. Fallolyckan är inte bara den i särklass vanligaste trafikolyckan, utan också den olyckskategori där flest personer skadades allvarligt.

Den vanligaste trafikantkategorin bland både omkomna och skadade är fotgängarna. 34 procent av samtliga skadade och omkomna under 2019 var fotgängare. 51 procent av de senaste tio årens omkomna har varit fotgängare. Vanligaste dödsolyckan är fotgängare i kollision med motorfordon

Fördelningen mellan män och kvinnor som skadas i Stockholm var mycket jämn och har varit det under flera år. Däremot ser olycksbilden olika ut för män och kvinnor. Under 2019 skadades flest kvinnor som fotgängare och flest män som cyklist.

Bakgrund

För ett effektivt trafiksäkerhetsarbete krävs att kunskapen och medvetenheten om trafiksäkerhet ökar bland beslutsfattare, anställda, medborgare och trafikanter i staden. Som ett led i detta kunskapsarbete ger Stockholm stads trafikkontor ut en årligt återkommande rapport som sammanfattar utvecklingen av trafikolyckorna inom Stockholms stad. Detta tjänsteutlåtande innehåller en sammanfattning av Stockholms stads olycksrapport för 2019 – se bilaga 1.

Statistiken som används och analyseras i rapporten är hämtad från Transportstyrelsens rapporteringsdatabas för trafikolyckor, STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition). I STRADA samlas uppgifter från både polis och akutsjukhus. Då databasen har förändrats och utvecklats en hel del under åren kan statistiken dock vara missvisande och svåranalyserad i vissa avseenden och perioder. Exempelvis hade 2014 rekordlåg antal inrapporterade olyckor på grund av stort registreringsbortfall inom polisväsendet. Under 2015 fick sjukhusen, på grund av hög arbetsbelastning och ändrade regler för inrapportering, svårt att rapportera in framför allt allvarligt och måttligt skadade. Även för övriga år finns bortfall på

grund av exempelvis arbetsbelastning och sjukskrivning. För 2019 års olycksstatistik saknas uppgifter från Nya Karolinska. Detta påverkar framförallt stadens olycksstatistik för allvarligt skadade. Det finns dessutom ett mörkertal i form av att alla skadade inte uppsöker ett akutsjukhus. Man bör därför vara försiktig med att dra långtgående slutsatser, främst vad gäller allvarligt skadade, då det verkliga antalet olyckor är högre än vad statistiken redovisar. För dödsolyckorna är statistiken säkerställd.

Fallolyckor (singelolycka för fotgängare) ingår inte i den officiella statistikens definition av vad en trafikolycka är, och räknas därför inte med i den nationella olycksstatistiken. Dock rapporteras de in till STRADA och redovisas i stadens olycksrapport tillsammans med övriga trafikolyckor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets analys

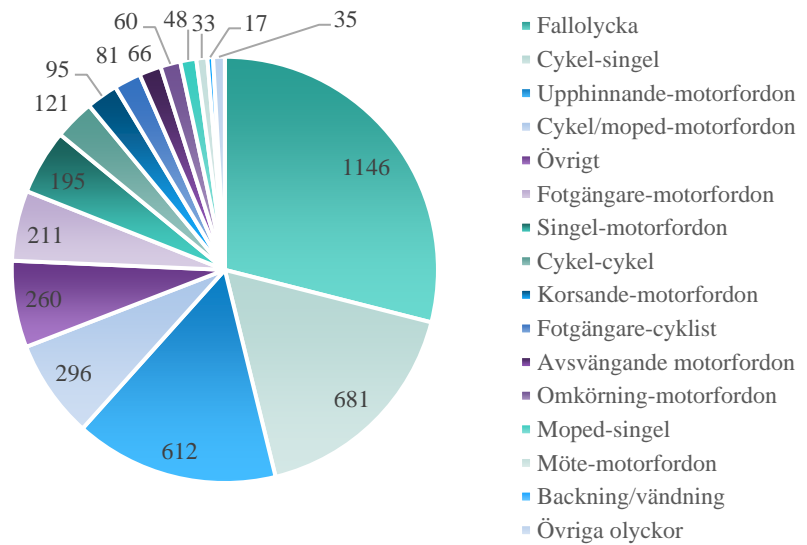
Samtliga skadade i trafiken

Under 2019 registrerades totalt 3 957 trafikolyckor inom Stockholms stad. I dessa uppges 3 632 personer ha skadats, vilket är en ökning med två procent jämfört med 2018.

Majoriteten av Stockholms trafikolyckor är lindriga. 72 procent av de som skadades under 2019 skadades lindrigt. Till dessa skador räknas blåmärken, skrapsår, mindre skärsår utan större blodförlust och olika former av sträckning. Av övriga skadade, skadades knappt två procent allvarligt och 26 procent måttligt.

Vanligaste trafikolyckorna

Den vanligaste olyckan i Stockholms stad under 2019 var en fallolycka, dvs. en fotgängare som fallit, snubblat eller halkat i trafikmiljö. Fallolyckor stod för 29 procent av alla olyckor. Efter fallolyckor var singelolyckor med cykel och upphinnandeolyckor² med motorfordon de vanligast förekommande olyckorna. Tillsammans utgör dessa tre olyckskategorier ca två tredjedelar av alla olyckor under 2019, se Figur 1.

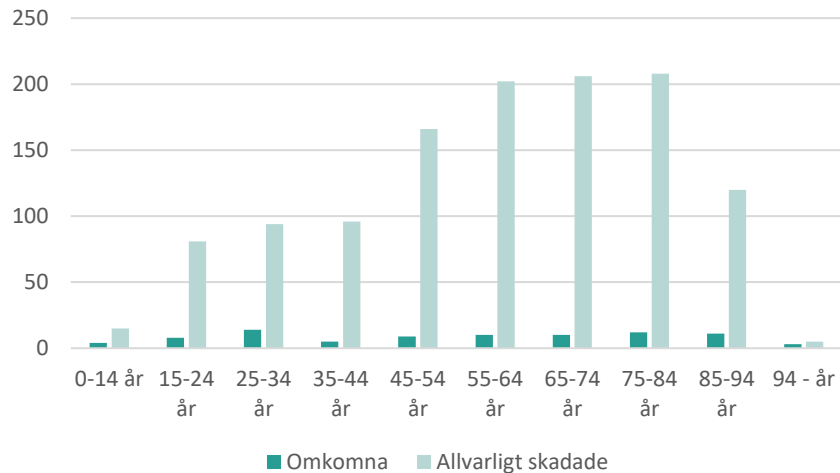
Figur 1. Fördelning av samtliga trafikolyckor per trafikantkategori, Stockholms stad, 2019. Källa: STRADA

Under 2019 stod fallolyckor för 78 procent av alla fotgängarolyckor. Singelolyckor med cykel stod för 58 procent av alla cykelolyckor och upphinnandeolyckor för 38 procent av alla motorfordonsolyckor.

De olycksdrabbade

De mest olycksdrabbade trafikanterna var fotgängarna, vilka utgjorde 34 procent av samtliga skadade och omkomna under 2019. 78 procent av de skadade fotgängarna skadades i en fallolycka. Andra drabbade trafikantgrupper är cyklister (27 procent) och bilister (25 procent). Flest cyklister skadades i en singelolycka med cykeln och flest bilister skadades i en upphinnandeolycka.

Sex procent av de skadade under 2019 var barn, 0-15 år. Flest (77 procent) skadades lindrigt. Flest barn skadades i en singelolycka med cykel. Den äldre generationen (65 år eller äldre) skadas värst, se Figur 2. Under 2019 stod de för 56 procent av de allvarligt trafikskadade. Den absolut vanligaste olyckan bland de äldre var fallolyckan.

Figur 2. Antal omkomna och allvarligt skadade trafikanter per åldersgrupp, Stockholms stad 2010-2019. Källa: STRADA

Fördelningen av olyckor och skadade under 2019 var ganska jämn över året, 49 % skadades under vinterhalvåret och 51 % under sommarhalvåret. Däremot skadades flest fotgängare under vinterhalvåret och flest cyklister under sommarhalvåret. 65 % av fotgängarna skadades under oktober till mars och 73 % av cyklisterna skadades under maj till oktober. Även olyckorna med motorcykel och moped inträffade övervägande under sommarhalvåret.

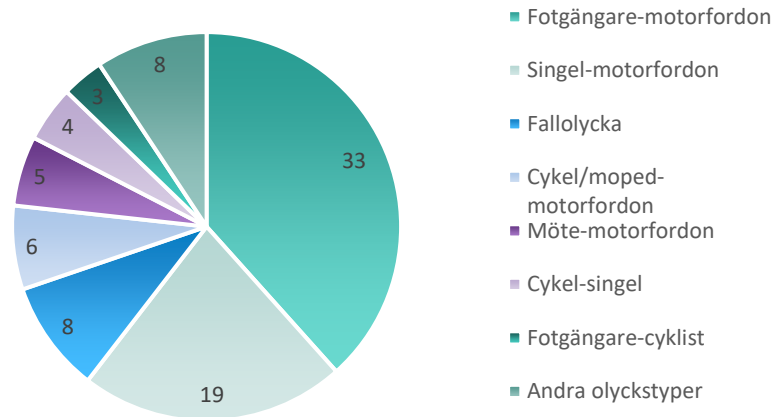
Omkomna

Under 2019 omkom sju personer i trafikrelaterade olyckor i Stockholms stad. Tre fotgängare, en cyklist samt tre personer som färdats i motorfordon.

Den vanligaste trafikantkategorin bland de omkomna är historiskt sett fotgängare. Under de senaste tio åren har 51 procent av de omkomna varit fotgängare. Lika många män som kvinnor har omkommit som fotgängare.

Den vanligaste dödsolyckan är fotgängare i kollision med motorfordon. Under de senaste tio åren har fotgängare i kollision med motorfordon stått för drygt en tredjedel av Stockholms stads trafikolyckor med dödlig utgång, se Figur 3.

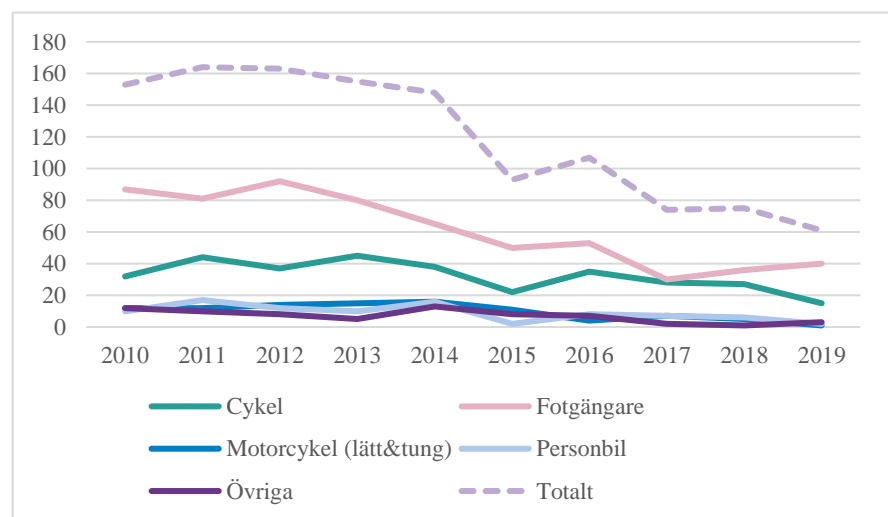
Den mest olycksdrabbade åldersgruppen är trafikanter i pensionsåldern, dvs. 65 år och äldre. De har stått för 42 procent av alla omkomna i trafikolyckor de senaste tio åren.

Figur 3. Antalet omkomna fördelat på olyckstyp, Stockholms stad 2010-2019. Källa: STRADA

Allvarligt skadade

2019 rapporterades 61 allvarligt skadade personer i Stockholms-trafiken³. Fotgängarna stod för den största andelen (66 procent) av de allvarligt skadade. Singelolyckor är den klart vanligaste olycksformen bland såväl fotgängare som cyklist. Tillsammans stod fotgängarnas fallolyckor och cyklisternas singelolyckor för ungefär 80 procent av alla allvarligt skadade under 2019, se Figur 4.

Figur 4. Antalet allvarligt skadade trafikanter fördelat per trafikantgrupp, Stockholms stad 2010-2019. Källa: STRADA

³ För 2019 saknas uppgifter från Nya Karolinska vilket bedöms påverka utfallet för antalet allvarligt skadade.

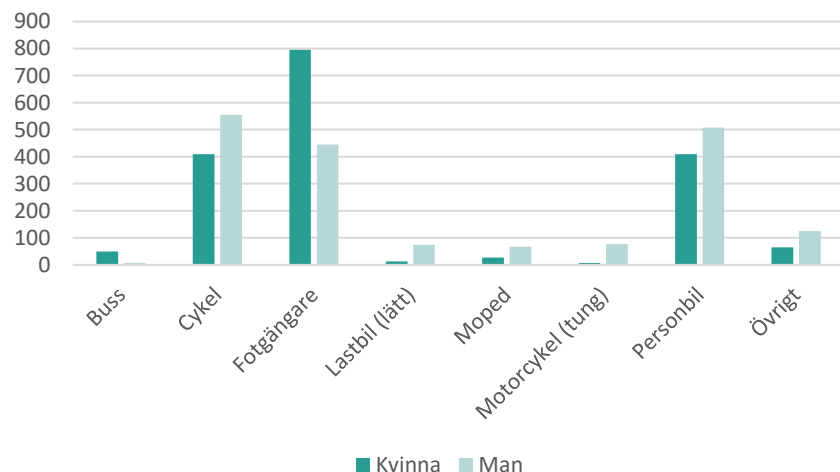
Elsparncyklar

Olyckor med elsparcykel har till stor del registrerats som olyckskategori Övrigt men olyckor med elsparcykel återfinns även bland cykel- respektive fotgängarolyckorna, vilket gör olyckorna med elsparcykel svåra att analysera. Från och med hösten 2020 kommer dock eldrivna enpersonsfordon, till vilka elsparkcyklar tillhör, få en egen kategori i STRADA, vilket är positivt.

Jämställdhetsanalys

Fördelningen mellan män och kvinnor som skadats i Stockholms-trafiken är mycket jämn och har varit det under flera år. För 2019 var fördelningen bland de skadade trafikanterna 49 procent kvinnor och 51 procent män. Fördelningen av befolkningen i Stockholms stad ligger på 51 procent kvinnor och 49 procent män.

Även om fördelningen är jämn så ser olycksbilden olika ut för män och kvinnor. Under 2019 skadades flest kvinnor som fotgängare och flest män som cyklist, se Figur 5. Den vanligaste olyckan för kvinnor är en fallolycka och i snitt har kvinnorna stått för 70 procent av de senaste fem årens skadade i fallolyckor. Under samma period har flest män skadats i en upphinnandeolycka med motorfordon.

Figur 5. Antal skadade och omkomna kvinnor och män fördelat per trafikantkategori, Stockholm stad 2019. Källa: STRADA

Knappt två tredjedelar av de omkomna under de senaste tio åren har varit män. Flest män har omkommit som fotgängare i kollision med motorfordon samt i singelolycka med motorfordon. För kvinnorna är den vanligaste dödsolyckan fotgängare i kollision med motorfordon.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner denna lägesrapport.

Slut**Bilagor**

1. Trafikolyckor 2019 - En årlig redovisning av trafikolycksutvecklingen